

Stenog. div.

— Arhiva Comitetului Executiv —
al C. C. al P. C. R.

Nr. 880 10.05.1971

S T E N O G R A M A

convorbirii tovarășului Paul Niculescu-Mizil cu tovarășul
Jyoti Basu, membru al Biroului Politic al Partidului
Comunist din India (Marxist)

- 26 aprilie 1971 -

DOCUMENT SUB Nr.

929
ex.1.

2

S T E N O G R A M A

convorbirii tovarășului Paul Niculescu-Mizil cu
tovarășul Jyoti Basu, membru al Biroului Politic
al Partidului Comunist din India(Marxist)

- 26 aprilie 1971 -

S T E N O G R A M A

convorbirii tovarășului Paul Niculescu-Mizil cu tovarășul Jyoti Basu, membru al Biroului Politic al Partidului Comunist din India (Marxist)

- 26 aprilie 1971 -

A luat parte tovarășa Ghizela Vass.

Tov. Paul Niculescu-Mizil :

Vreau să-mi exprim satisfacția pentru faptul că Partidul Comunist din India (Marxist) a trimis un reprezentant al său la lucrările sesiunii științifice jubiliare, organizate în cinstea semicentenarului Partidului Comunist Român. Cred că prezența dumneavoastră la această ședință consacrată - așa cum am spus - celei de-a 50-a aniversări a creării partidului nostru, este încă o manifestare a bunelor relații dintre cele două partide ale noastre. De asemenea, aș dori să-mi exprim satisfacția pentru faptul că și dumneavoastră, ca și noi, am simțit nevoia acestei întâlniri, pentru a schimba unele gânduri cu privire la preocupările noastre.

Tov. Jyoti Basu :

Dacă îmi îngăduiți, am să-mi exprim gândurile mele. Dar înainte de aceasta, vreau să vă mulțumesc foarte mult pentru acest prilej, de a vă întâlni pe dumneavoastră. Stiu că timpul este foarte scurt și tocmai de aceea vă mulțumesc deosebit de mult pentru că mi s-a dat acest prilej.

Am de prezentat două lucruri importante în fața Partidului Comunist Român.

Primul dintre cele două, ne privesc direct, se referă la evenimentele care au loc în Pakistanul de Est.

Tovarăși, noi știm că poziția Partidului Comunist Român în viața internațională este de așa natură încât poate fi de un ajutor în această problemă, în atarea situație cum este aceasta care a apărut în Pakistanul de Est, căci știm că P.C.R., guvernul român este în legătură, prin relații comerciale, prin alte relații, nu numai cu tovarășii sovietici și cu alte guverne

din țări socialiste ci și cu guverne capitaliste din întreaga lume, și din această cauză, nu știm dacă este posibil sau nu, să atragă atenția anumitor oameni din guvernele respective prin Organizația Națiunilor Unite.

Prima problema este aceea că după ce au început atacurile forțelor armate ale Pakistanului de Vest asupra populației din Pakistanul de Est, masele mari de oameni incluzând printre ele lideri ai diferitelor organizații și partide politice, cum este Liga Awami, care este cea mai importantă și al cărui lider este Mujibur Rahman, apoi partidul Bașami ; aceste partide nu au participat la alegerile care au avut loc recent în Pakistan, ele au boicotat, dar aceste partide au o foarte bună influență în rîndul țărănimii. După ce a început atacul armatei asupra Pakistanului de Est, trupele de frontieră, grănicerii, care sînt alcătuite din bengalezi și vorbesc limba bengală, aceste trupe de grăniceri s-au alăturat populației împotriva armatelor oficiale pakistaneze. Așa că întreaga frontieră dintre Bengalul de Vest și Pakistanul de Est și dintre Tripura, un stat mai mic din nordul Indiei, și Pakistanul de Est, deci frontiera dintre aceste state este absolut deschisă și mii și mii de oameni trec frontiera în Tripura și Bengalul de Vest. Așa că noi am întîlnit mulți dintre acești lideri - și în vîrstă și mai tineri - care ni s-au adresat nouă, inclusiv am întîlnit și membri ai Parlamentului care au fost aleși recent în Pakistanul de Est.

Am să mă refer la situația aceasta ceva mai tîrziu, așa cum se prezenta ea înainte de a veni eu în România.

Din punct de vedere politic, partidul nostru sprijină lupta de eliberare, așa cum este numită această luptă în Pakistanul de Est în prezent. Liga Awami, în convorbirile și întîlnirile care le-a avut cu președintele Pakistanului, nu a vorbit de crearea unui Pakistan de Est ca stat independent, ci a solicitat o autonomie în cadrul unui stat pakistanez. Dar după ce convorbirile au eșuat și au început atacurile militare, atît Liga Awami cît și partidul Bașami au lansat lozinca de luptă pentru independență. După cum știți, 75% din populație au votat în cadrul actualelor alegeri și 98% din locuri au fost cîștigate de Liga Awami și în această situație,

atunci cînd liderii pakistanezi au refuzat să accepte verdictul poporului, acești lideri au ajuns la concluzia că nu există alternativă, decît să lanseze lupta sub lozinca "Lupta pentru independență".

Cînd acești lideri au avut discuții cu noi în Bengalul de Vest și în India, unde ei se aflau, ne spuneau că ceea ce cer ei este ca guvernul Indiei să recunoască guvernul Pakistanului de Est, pe care l-au format acești lideri.

Cu două săptămîni în urmă, a avut loc un mare miting, la care a participat 100.000 de oameni și noi am lansat lozinca de sprijinire a luptei acestei mișcări pentru independență din Pakistanul de Est și am cerut guvernului Indira Gandhi să recunoască ca stat Pakistanul de Est și să-i asigure ajutorul necesar mergînd pînă ai da sprijin militar guvernului lider din Pakistanul de Est. Guvernul indian, printr-o rezoluție dată în cadrul guvernului, care a apărut după aceea în toate camerele parlamenului prin care își exprimă ^{părerea} /față de lupta poporului din Pakistanul de Est, dar primul-ministru a declarat în mod public că va primii pe refugiații care doresc să vină în India și dacă va fi nevoie la va acorda medicamente și hrană, dar a afirmat că pot apare complicații internaționale, așa că recunoașterea nu poate fi declarată sau efectuată acum din partea Indiei.

De asemenea, cunosc că o parte din liderii Ligii Awami, care se află în India, au întîlnit-o pe Indira Gandhi și se pare, din ceea ce am auzit noi, că Indira Gandhi le-a spus același lucru și le-a acordat și o anumită cantitate de arme și cunosc faptul că o anumită cantitate de arme a fost trimisă acolo, dar o cantitate foarte mică.

În ce privește această situație, vedeți că Partidul din India apără toate adunările din diferite state, au emis rezoluții în sprijinirea Pakistanului de Est și există multe presiuni exercitate de acestea în interiorul Indiei asupra guvernului central al Indiei Gandhi pentru recunoașterea guvernului Pakistanului de Est. După părerea noastră, apare o problemă, pe lîngă alte complicații internaționale, de care se teme primul-ministru indian, dar am auzit că guvernul indian este de părere că Indira Gandhi crede că dacă această luptă armată a

populației din Pakistanul de Est reușește, atunci această victorie va avea repercusiuni și asupra situației statelor Bengalului de Vest.

O altă problemă în legătură cu Pakistanul de Est. Cunoașteți că Liga Awami este un partid burghezo-liberal, așa că Indira Gandhi le-a spus liderilor awami că în ceea ce privește armele livrate de către India acestea pot fi destinate numai forțelor armate din Pakistanul de Est care s-au alăturat populației din aceste state, în nici un caz armele nu trebuie să meargă în mîna populației răsculate și să nu intre sub controlul partidului Bașami. Aceasta este situația politică, așa că pentru noi, pentru partidul nostru, pentru poporul nostru, conducerea partidului nostru a avut unele sarcini și în special aceea de a forța guvernul indian să acorde tot sprijinul necesar luptei juste dusă de către poporul Pakistanului de Est. Noi considerăm că această luptă este justă.

Din punct de vedere militar, presa burgheză din India, radio-ul nu difuzează știrile în mod corect, încearcă mai degrabă să inducă în eroare populația, dînd știri exagerate despre situația militară; arată despre armata pakistaneză că dispune de 60.000 de oameni și sînt bine echipați din punct de vedere militar, avînd arme de proveniență sovietică, chineză și americană și chiar în momentul de față primesc, sînt aprovizionați cu armament pe calea aerului și pe calea apei.

Tov. Paul Niculescu-Mizil :

Cine le dă ?

Tov. Jyoti Basu :

Le aduc din Pakistanul de Vest.

După cîte ne-am dat noi seama, pînă în momentul cînd am fost eu acolo, obiectivul forțelor armate din Pakistanul de Vest este să captureze orașele, ele au reușit să captureze radio Daga din acest centru - Citaton - care este cel mai mare port maritim din Pakistanul de Vest. În curînd va începe sezonul ploilor, cu ploi foarte puternice, în Pakistanul de Est, spre sfîrșitul lunii mai, iar geografia Pakistanului este de așa natură, în care, în momentul în care începe sezonul ploilor va fi foarte

dificil pentru militar să intre în satele pakistaneze și nădăjduiesc ca în timpul sezonului ploios, forțele militare din Pakistanul de Vest, să ajungă în satele Pakistanului de Est pe calea aerului și cu bărcile de mare viteză din dotarea lor. Altfel nu pot pătrunde în zonele inundate decât pe această cale.

După părerea noastră, forțele de eliberare au făcut o eroare atunci când și-au concentrat puterea mai ales în orașe și atunci când au irosit armata și munițiile în aceste orașe. În al doilea rând, și datorită faptului că Liga Awami și masele populare din Pakistanul de Est nu au fost pregătite pentru a duce pe plan militar această luptă, așa că au fost izolați unii de alții, forțele au fost dispersate și nu au reușit să aibă un centru de comandă unic.

În faza actuală victoria va depinde numai de măsura în care ei vor reuși să-și organizeze conducerea, să coordoneze în același timp această luptă și în măsura în care vor reuși, de asemenea, să creeze unele organisme de luptă în sate și, în sfârșit, în măsura în care vor putea să instruiască din punct de vedere militar sătenii sau luptătorii săteni, mai ales tineretul din aceste sate. Și dacă ei se pregătesc pentru o luptă ceva mai îndelungată, trebuie să ia unele măsuri; în momentul de față, așa cum vă spuneam, forțe de eliberare includ trupele de grăniceri - la care m-am referit la început - de asemenea, poliția și trupele de infanterie din Pakistanul de Est, care în marea majoritate sînt alcătuite din soldați bengalezi, în total nu însumează mai mult de 10.000 de oameni.

În această situație nu putem spune ce se va întîmpla acolo, nu știm, dar atîta timp cît guvernul Pakistanului de Est și poporul din Pakistanul de Est nu va beneficia de simpatia unor mari puteri, va fi foarte dificil pentru ei să continue lupta. Pînă cînd am plecat eu de acolo, am auzit că au fost uciși foarte mulți oameni. De asemenea, luptătorii au afirmat că Mujibur Rahman nu a fost luat prizonier, nu a fost capturat, noi însă avem impresia că este capturat, că este prins.

Înainte de a veni eu aici, la dumneavoastră, m-am întîlnit cu cîțiva membrii din Liga Awami, și, în primul rînd, și-au exprimat îngrijorarea cu acest lucru și, de asemenea, și-au

exprimat dorința lor să intervenim cât mai repede pe lângă guvernele țărilor, pentru a face presiuni și demersuri ca viața acestui lider al Ligii Awami să fie protejată.

Cam aceasta este situația.

In ce/^{ne}privește noi, am făcut demersuri pe lângă unele ambasade de la New Delhi - ambasada sovietică - pentru a le explica această situație.

Deci, aceasta a fost informarea pe care eu v-am făcut-o, v-am exprimat părerea, din punctul de vedere, al partidului nostru, acum rămîne la latitudinea guvernului român să adune mai multe fapte și în raport de acestea să vadă ce are de făcut.

Si acum, tovarăși, al doilea punct la care vreau să mă refer, este în legătură cu Bengalul de Vest și situația din toată India.

Socotesc că situația din India este cunoscută, în general, de guvernul și partidul dumneavoastră.

Partidul primului-ministru al Indiei, Indira Gandhi, adică secțiunea din Congresul național indian care a susținut-o pe ea, a cîștigat cu o majoritate uriașă ; în cadrul Parlamentului peste 2/3 din numărul de voturi.

O parte din țările socialiste, printre care și U.R.S.S., consideră rezultatele acestor alegeri, drept o mare victorie a forțelor progresiste din India. Părerea noastră este că aceasta a fost o mare victorie asupra laturii retrograde din cadrul congresului, celor care se opuneau în cadrul congresului și laturii celeilalte, dar, în ultimă analiză ar fi eronat să conchidem că aceasta constituie o victorie reală a poporului indian, căci poporul nu a avut altă alternativă, decît aceia de a vota pentru Indira Gandhi, căci forțele de stînga, reprezentînd țărănimea și clasa muncitoare, sînt din punct de vedere politic foarte slabe în India și în multe din statele indiene nu am putut prezenta, în nici un fel, o altă alternativă și apoi, tovarăși, primul-ministru a reușit să cîștige, deoarece ea a venit cu programe progresiste, dar în fapt, chiar și acum după alegeri, partidul nostru este de părere că partidul Indirei Gandhi reprezintă în realitate un partid al monopolistilor și al marilor cercuri feudale.

Tov. Paul Niculescu-Mizil :

Dacă îmi permiteți o întrebare, ce populație este în Pakistanul de Est ?

Tov. Jyoti Basu :

70,5 milioane locuitori, în timp ce în Bengalul de Vest 40 milioane. Adevărul este că majoritatea în Pakistan sînt cei care vorbesc bengaleză.

Tov. Paul Niculescu-Mizil :

Dar în Pakistanul de Vest ?

Tov. Jyoti Basu :

90 - 100 milioane.

Si cum vă spuneam în legătură cu partidul Indirei Gandhi, chiar dacă a cîștigat alegerile, reprezintă marea moșierime și cercurile imperialiste indiene și nu considerăm că ea va aduce modificări substanțiale în viața economică a Indiei și, de asemenea, ea nu este în stare să îndeplinească promisiunile care le-a făcut în fața populației, aceea de a rezolva problema șomajului, a prețurilor, problema dependenței de alte țări străine mai bogate.

De aceea, considerăm că poporul se va decepționa după o anumită perioadă, va fi deziluzionat, iar partidul nostru în comparație cu Congresul național indian, este o forță mică, nu pe întreaga Indie, însă care partid reprezintă interesele oamenilor simpli. Noi trebuie să spunem oamenilor adevărul și să organizăm lupta în domeniul economic și politic.

În alegerile care au avut loc, în Bengalul de Vest și Kerala, ea nu a reușit ceea ce a reușit în alte părți ale Indiei. În Bengalul de Vest, partidul Indirei Gandhi a încercat să realizeze o anumită înțelegere cu ceilalți comuniști din India, cu partidul lui Dange, și cu alte partide, care înainte erau împotriva. Dar în ciuda unor înțelegeri pe care ea a reușit să le facă și la care a ajuns, partidul nostru a reușit să fie pe primul loc în Bengalul de Vest.

Partidul nostru, împreună cu prietenii noștri, care ne simpatizează, a obținut 123 locuri în Bengalul de Vest ; din 9 mandate avem 8, iar în Parlament din 40 locuri avem 20 de locuri, vorbesc de Parlamentul central.

În Adunarea Legislativă a Bengalului de Vest, Congresul Național Indian a obținut 105 locuri împreună cu toate celelalte partide cu care s-a combinat Congresul ; așa numite partide de stînga, care au ieșit mai slabe. Partidul Comunist/Dange/ avea 30 de locuri atunci cînd era unit cu noi, iar în prezent are 13 locuri.

După cum știți, înainte de alegeri, timp de un an de zile, în Bengalul de Vest s-a practicat guvernarea președintelui de la centru. Aceasta s-a datorat faptului că guvernul nostru a căzut datorită faptului că primul-ministru de atunci a trădat ; eu eram atunci prim-vicepreședinte. De atunci nu am mai avut nici un guvern format din partidul nostru, așa că în decursul acestor ani au fost atacuri foarte puternice proferate la adresa partidului nostru, atît de poliție cît și de elementele gansterești. Printre aceste elemente gansterești sînt și naxaliștii, lor li se spun marxiști-leniniști și sînt sprijiniți de Partidul Comunist Chinez.

Am pierdut în cadrul acestor lupte 250 de oameni din membrii partidului nostru, din simpatizanții noștri. Poate știți, că în urmă cu un an, eu însumi era să fiu împușcat în momentul cînd coboram dintr-un tren. Glonțul nu m-a lovit pe mine, a lovit un tovarăș de-al nostru, cu care eram, și a fost ucis pe loc.

Acest fel de a proceda, această politică gansterească de ucideri a continuat, dar ceea ce este de relevat în cadrul acestor practici este faptul că această politică este sprijinită de Partidul Congresului Național și guvernul nu ia nici o măsură împotriva unor asemenea acte, iar atunci cînd încercăm să ne apărăm noi înșine, se iau măsuri împotriva noastră.

Intr-o astfel de situație nici alegerile nu au fost absolut libere, au fost atrași militari, în mod obișnuit nu aceasta este destinația trupelor, ele terorizează populația. În ciuda tuturor acestor aspecte noi nu am reușit să obținem o majoritate absolută, dar am devenit forța cea mai mare, iar

voturile noastre au fost de la 35 la sută pînă la 40 la sută. Acum, în ziua de 3 mai, această nouă adunare aleasă, va avea prima ei sesiune și cu acest prilej - așa cum am spus - la 3 mai, vom vedea dacă într-adevăr se va forma un guvern de către Partidul Comunist (Dange) și Partidul Congresului național și aliații lor, dacă într-adevăr dispun de o majoritate de 2 voturi. Ei au pretenția că au o majoritate de 2 voturi. Dacă nu vor reuși să dispună de o majoritate, atunci, probabil, că noi vom fi chemați de către guvernator să formăm guvernul.

Dar, ceea ce doresc să declar, este că primul-ministru și aliații ei nu vor sta pasivi în fața acestei înfrîngerii pe care au suferit-o în Benegalul de Vest și vor trece să ne atragă și pe noi. Pînă în momentul cînd am plecat din Benegalul de Vest spre România noi nu aveam libertatea să organizăm întîlniri și mitinguri în mod public, iar dacă această situație va continua noi va trebui, de asemenea, să luptăm pentru drepturi economice, pentru drepturi politice.

Aceasta este situația în ce privește Benegalul de Vest.

În ce privește Kerala, acolo, partidul nostru singur a obținut 40 la sută din voturi, dar din nou Indira Gandhi și toți aliații ei, care s-au combinat, au reușit să obțină mai multe voturi în Parlamentul central. De asemenea, și aici, în Kerala, simțim că se vor dezlănțui puternice atacuri.

Tov. Paul Niculescu-Mizil :

Din Kerala, în Parlamentul central, cîte locuri are Partidul Comunist (Marxist) ;

Tov. Jyoti Basu :

Două locuri ; voturile sînt 40 la sută.

Ar putea exista anumite păreri la unele partide, chiar prietenești, în unele țări socialiste, care să creadă că există într-adevăr democrație, să creadă că Indira Gandhi luptă pentru interesele poporului, să creadă atîtea și atîtea lucruri și în consecință să minimalizeze luptele puternice pe care noi trebuie să le desfășurăm în numele poporului.

Firește, pot exista anumite legături, relații diplomatice și cu țările socialiste, dar, așa cum se întâmplă cu tovarășii sovietici, în presa lor apar unele articole, în care se scrie despre Indira Gandhi și despre noi, încît noi simțim aceasta ca o intervenție în treburile noastre interne felul cum sînt scrise aceste articole. De aceea, noi am fost obligați, în cadrul unei rezoluții pe care am emis-o, în numele Comitetului Central, după alegeri, să ne referim la acest fapt, la atitudinea sovietică.

3 Noi cunoaștem poziția Partidului Comunist Român și sîntem într-un totul de acord cu Partidul Comunist Român. In această privință cunoaștem principiul pe care îl aplică partidul dumneavoastră, de neamestec în treburile interne ale altor partide. De asemenea, sîntem fericiți că partidul dumneavoastră încearcă să înțeleagă problemele noastre și privește cu prietenie partidul nostru.

Noi considerăm că aceasta este singura poziție corectă față de partidul nostru și considerăm că și celelalte partide vor trebui să ajungă la această menire, de a ne trata și a avea o astfel de atitudine față de noi, pentru că nu există altă alternativă.

Noi socotim că, chiar dacă avem alte puncte de vedere, discuțiile pot ajuta. Nu doresc să vă mai rețin din timpul dumneavoastră și din această cauză, mai doresc să ridic o singură problemă, să vorbesc în mod franc ; nu cunoaștem întotdeauna dezvoltarea internă și evoluția vieții politice și sociale din România și uneori avem unele idei rele. Mă refer, în special, la problemele interne și sarcinile interne îndeplinite de partidul dumneavoastră aici, în țara dumneavoastră. Nu am în vedere divergențele pe plan internațional sau teoriile care apar pe plan internațional. Sigur, sînt de cîteva zile aici, am fost ocupat cu conferința, dar puțin din cîte am reușit să văd, cîteva cooperative agricole pe care le-am vizitat, în afara orașului București și din discuțiile pe care le-am avut cu unii tovarăși, m-au făcut să mă întorc cu unele sentimente altfel decît le credeam că se întâmplă în România, erau idei rele pe care le aveam; la dumneavoastră nu a avut loc acea

colectivizare ca cea de la sovietici și credeam că mai continuă să se practice ferme sau gospodării particulare, ori nu am rămas cu impresia că ar mai exista așa ceva din câte am văzut eu.

De aceia, am rugat și pe tovarășii din conducerea Institutului de istorie, cu care am stat de vorbă, ca pe lângă lucrările în limba engleză sau alte circulări din cadrul sesiuni, să ni se pună la dispoziție și alte lucrări despre situația economică și socială din România, pentru a înțelege în mod corect situația din țara dumneavoastră.

Cînd am vorbit cu tovarășul director și cu soția domniei sale, tovarășul Popescu-Puțuri, l-am întrebat și două-trei lucruri despre C.A.E.R. Citim unele articole, anumite rapoarte despre deosebirile existente între Partidul Comunist Român și Partidul Comunist al Uniunii Sovietice. Era ceva mai demult ; în mintea noastră existau anumite idei, dacă poziția românească este sau nu corectă. Ori, mă întorc acum cu ideea că acele idei nu erau corecte din partea lor. Nu știu detalii, dar, probabil, că România a fost obligată să ia poziția pe care a luat-o.

De aceia, încă odată mulțumesc Partidului Comunist Român și dumneavoastră tovarăși, pentru că mi-a fost dat prilejul nu numai să particip la sesiune, dar să am și această întîlnire cu dumneavoastră și fără îndoială, voi raporta Biroului Politic al partidului nostru, care va avea o întîlnire în curînd, după ce mă voi întoarce.

Tov. Paul Niculescu-Mizil :

Aș dori să pun cîteva întrebări, dacă îmi permite tovarășul Basu.

In legătură cu prima chestiune. Cum definiți dumneavoastră această mișcare, din punct de vedere al scopurilor și orientării ei ?

Tov. Jyoti Basu :

Conducerea acestei ligi, mai mult sau mai puțin, este burgheză, dar Pakistanul fiind ceea ce este în ultimii 20 ani, adică fiind vorba de o guvernare militară, această mișcare a luptat pentru democrație elementară, pentru democrație în parlament, iar atunci cînd regimul militar a fost pus în

situația să anuleze această ligă, au izbucnit tulburările. Ea este o mișcare democratică, cu obiective democratice, acceptată în mod fortuit de populația din Pakistanul de Vest, nu a avut altă alternativă.

Tov. Paul Niculescu-Mizil :

Guvernul care s-a format unde lucrează și ce combinații are ?

Tov. Jyoti Basu :

Este format în întregime din lideri și reprezentanți ai Ligii Awami, care au fost aleși în cadrul alegerilor respective, sînt membri ai Parlamentului care au reușit în alegerile respective. Se pare că au reușit să se întâlnească o singură dată în interiorul Pakistanului de Est. Cînd am venit eu aici știam că nu au reușit să stabilească legătura pe acest teritoriu; operează în Bengalul de Vest, undeva pe frontiera aceasta. Mi s-a spus că ei încearcă să se întoarcă în Pakistanul de Est și să stabilească un cartier de unde să conducă lupta.

Tov. Paul Niculescu-Mizil :

Se sprijină cumva pe ajutor din afară, din alte state ?

Tov. Jyoti Basu :

Încă nu au primit un sprijin. De aceia ei au trimis 3-4 emisari.

Tov. Paul Niculescu-Mizil :

De cine este recunoscut ?

Tov. Jyoti Basu :

Guvernul francez, britanic, S.U.A., sovietic și firește, de guvernul Indian.

Tov. Paul Niculescu-Mizil :

Chinezi nu ?

Tov. Jyoti Basu :

Guvernul Bașani, care este un adept al căii chineze, a avut anumite delegări cu partea chineză, iar în ce privește China a declarat că India a procedat în mod greșit, că este justă lupta poporului din Pakistanul de Est.

Tov. Paul Niculescu-Mizil :

Dumneavoastră ați spus, că ați avut ceva legături cu ambasada sovietică de la New Delhi, și cu alte ambasade. Cu ce s-au soldat aceste contacte ?

Tov. Jyoti Basu :

Acest lucru s-a întâmplat după ce în Biroul Politic am hotărât acest lucru. Nu știu ce s-a făcut, pentru că eu am venit aici.

Tov. Paul Niculescu-Mizil :

Tovarășul acesta, Bașani, ce influență are în viața politică, în rîndul populației ?

Tov. Jyoti Basu :

Mai devreme era cu cea mai mare influență, avînd o foarte mare influență asupra țărănimii și asupra clasei mijlocii, însă după aceia, el a lansat niște probleme eronate împotriva alegerilor și a început să vorbească despre lupta armată și s-a izolat ; și apoi din acest partid s-a format Liga Awami, condusă de șeicul Mujibur Rahman. El s-a rupt din acest partid și a reușit să devină partidul cu cea mai mare influență, însă și acum tovarășul Bașani deține o influență în anumite zone, mai ales asupra țărănimii.

Am întîlnit, acum cîtva timp, pe secretarul acestui partid și el mi-a spus că tovarășul Bașani mi-a trimis o scrisoare, dar eu nu am primit această scrisoare. In scrisoarea respectivă - așa mi s-a spus - se declara, se afirma că partidul respectiv sprijină lupta poporului din Pakistanul de Est și, de asemenea, ne solicita să le acordăm și noi sprijin.

De asemenea, secretarul acestui partid mi-a spus că, cu cîteva zile înainte să înceapă toate aceste evenimente, Consiliul chinez l-a întîlnit pe Bașani și i-a declarat că ei se consideră prietenii acestui partid.

Tov. Paul Niculescu-Mizil :

Ce perspective întrevedeți pentru viitor ?

Tov.Jyoti Basu :

Aşa după cum am spus, atîta timp cît este vorba de a fi pregătiți pentru o luptă îndelungată, socot că nu vor fi imediat posibilități să obțină unele succese, dar o parte din liderii pe care i-am întîlnit - lideri mai tineri - analizează posibilitatea unei lupte mai îndelungate și a unei strategii de luptă de partizani; iar Pakistanul de Vest este la urma urmei la o distanță de numai 1.200 km și pînă acum nu au reușit să găsească cozi de topor sau trădători ! Dar, oricum credem că liderii sau reprezentanții forțelor acestea militare vor trebui în prealabil să mai aibă o convorbire, firește; nu știu sigur acest lucru.

Tov.Paul Niculescu-Mizil :

Dumneavoastră v-ați referit - așa am înțeles - la anumite temeri ale Indirei Gandhi în legătură cu influența pe care le-ar avea acestea asupra Bengalului de Vest. Aceste temeri sînt bazate și pe anumite condiții obiective, pe anumite realități ?

Tov.Jyoti Basu :

Pe anumite realități, deși situația este cu totul deosebită. Nu este nici vorba de nici o mișcare și idei de separare a Bengalului de Vest de India, dar noi, cei din Bengalul de Vest am ridicat problema, am cerut mai multă putere, dar nu numai pentru statul Bengalului de Vest ci pentru toate statele indiene.

Tov.Paul Niculescu-Mizil :

Mai multe atribuții.

Tov.Jyoti Basu :

Da. Putere legislativă, putere financiară ; să fie împuternicite mai bine zonele. Cum este în momentul de față, conform constituției Indiei, este o centralizare aproape totală în mîinile de la New Delhi. Chiar dacă avem un guvern la nivel statal nu se poate face mare lucru.

Tov. Paul Niculescu-Mizil :

Da, înțeleg.

Intr-o serie de comentarii internaționale se afirmă ideea că această mișcare de separare a Pakistanului ar izvorî din sprijinul pe care îl dă din afară India.

Tov. Jyoti Basu :

Este, de asemenea, adevărat, deoarece guvernul indian nu dorește în mod real libertatea poporului din Pakistanul de Vest ci dorește un guvern servil în Pakistanul de Est care să fie condus de militari, așa că în parte aceasta este o realitate.

În ce privește poporul Pakistanului de Est, ei au fost aduși în această situație, așa cum vă spuneam, ei nu doreau o separare de Pakistanul de Vest; iar în ce privește Pakistanul de Vest, acolo forțele democratice, deși sînt slabe, totuși o parte din ele și-au ridicat vocea împotriva masacrului care a avut loc în Pakistanul de Est.

Tov. Paul Niculescu-Mizil :

În legătură cu situația din țara dumneavoastră, în afara Bengalului de Vest și în afara Keralei, în care state Partidul Comunist (Marxist) are poziții mai puternice ?

Tov. Jyoti Basu :

Așa după cum v-am spus, în cele două state sîntem pe primul loc, dar pe lîngă aceste două state, mai avem poziții în încă 5-6 state : Punjab, Bahmari, în sud, în Bihar și în încă 2 state. Noi avem, de asemenea, influență în anumite organizații sindicale, dar în ansamblu nu sînt o forță politică în nici unul din aceste state, decît în cele două.

Tov. Paul Niculescu-Mizil :

25 de mandate aveți în total în Parlamentul Central?

Tov. Jyoti Basu :

Da. Acest lucru l-am obținut prin partidul Congresului. Indira Gandhi ne-a cedat locuri.

Doresc să vă informez, de asemenea, că înainte de a veni, noi am primit o scrisoare din partea lui Dange, care este și

președintele sindicatului de pe întreaga Indie - A.I.T.U.C.- care în scrisoare se referea la discursul ținut de primul-ministru și de ministrul finanțelor în prima sesiune a noului parlament și indica pericolul care se degajă pentru clasa muncitoare.

În cele două discursuri era vorba de o sporire a impozitelor, o înghețare a salariilor și el făcea apel la organizațiile sindicale conduse de partidul nostru, pe urmă la Amece, conduse de Partidul Comunist Indian, pentru a acționa în comun împotriva acestor măsuri. Pentru a nu prejudicia interesele clasei muncitoare făcea apel la a găsi mijloace și căi pentru a apăra interesele acestei clase și ale oamenilor muncii. Am reacționat în mod favorabil și am trimis un răspuns în care afirmam că trebuie să ne întâlnim.

Așa cum v-am spus, partidul nostru a trimis o comunicare partidului lui Dange, prin care ceream să se unească cu noi spre a forma un partid în Bengalul de Vest, deoarece ei dispun de 13 locuri acolo, și puteam împreună cu ei să formăm un guvern, ei însă au refuzat.

De asemenea, în ce privește Kerala le-am solicitat să nu mai sprijine Congresul, să se unească cu noi, să facem guvernul nostru, fiindcă dacă ne uneam noi, aceste două partide, obțineam mai mult decât Congresul Indirei Gandhi.

Tov. Paul Niculescu-Mizil :

Cum explicați dumneavoastră refuzul ?

Tov. Jyoti Basu :

În conformitate cu teoria lor, după concepția lor, partidul Indirei Gandhi nu reprezintă moșierimea și monopolistii ei, că partidul ei ar face parte din tabăra democratică, și că în consecință ei trebuie să se unească, toate aceste forțe din tabăra democratică împotriva reacțiunii extreme, ori în realitate, forțele extreme sînt destul de slabe, aproape că nici nu există. De asemenea, spuneau că dacă Indira Gandhi obține o majoritate în cadrul Parlamentului, atunci nu va trebui să depindă de forțele de stînga împotriva reacțiunii și că aceasta ar fi o situație periculoasă. Așa, că acum ea are 350, deci o majoritate de 2/3 din 510 locuri, cît are Parlamentul, ori în situația aceasta

- 17 -

ea nu mai depinde de noi împotriva forțelor de stînga.

În timpul campaniei pentru alegeri, președintele Giri personal, l-a întîlnit pe un tovarăș de-al nostru și i-a spus să acordăm voturile în favoarea Indirei Gandhi. Am acordat aceste voturi pentru că oponentul era extrem de reacționar, așa că ea a cîștigat, dar iată că situația este alta în momentul de față.

Noi am afirmat că dacă se iau anumite măsuri bune, progresiste, putem să acordăm sprijin, indiferent de guvern, dar noi niciodată nu putem să uităm clasa pe care o reprezintă ea. Dar cine va lupta în favoarea clasei muncitoare în India ?!

Tov. Paul Niculescu-Mizil :

Ați spus că tovarășii sovietici s-au amestecat în treburile interne. În ce constă acest amestec ?

Tov. Jyoti Basu :

A apărut un articol în revista sovietică "Novoe Vremea", firește, înainte de alegeri. Este un articol de autor, nu vorbește în numele P.C.U.S., dar știm ce vor să spună. În acest articol, se spune că partidul nostru urmează o politică greșită, de sectarism îngust sau de stînga. De asemenea, după alegeri, modul în care s-a scris în presa lor, după victoria Indirei Gandhi, păgubește mișcarea noastră. Noi nu putem accepta această manieră în care s-a scris în presa sovietică și am rugat pe sovietici, în diferite împrejurări, "vă rugăm discutați cu noi", dar ei motivează, afirmă că "noi putem să recunoaștem un singur partid în fiecare țară" ; așa spun sovieticii.

Tov. Paul Niculescu-Mizil :

După ce a venit aici o delegație a partidului dv., au trecut și pe la Moscova și ne-au spus că vor avea ceva contacte cu Partidul Comunist al Uniunii Sovietice. Au avut aceste contacte ?

Tov. Jyoti Basu :

Au avut aceste contacte dar nu cu conducătorii de sus și, de asemenea, ei ne invită acolo în numele unor organizații și nu în numele partidului. Știți, îi cunoașteți foarte bine pe liderii sovietici !

- 18 -

In anul 1962, cînd am fost la Moscova, eu am avut discuții cu tovarășii Suslov și Ponomariov ; de asemenea, și cu alți lideri ai partidului nostru, însă cînd s-a produs sciziunea în rîndul partidului nostru, în loc să plece de la anumite fapte, ei au idei preconcepute.

In timpul alegerilor, ei au trimis reprezentanți din U.R.S.S. care au asistat la desfășurarea campaniei de alegeri, chiar au discutat și cu noi, dar nu vor în niciun fel să accepte punctul nostru de vedere.

Tov. Paul Niculescu-Mizil :

Nu v-au invitat la Congresul al 24-lea al P.C.U.S. ?

Tov. Jyoti Basu :

Nu.

Nu am primit nici o invitație în numele Partidului Comunist al Uniunii Sovietice ci în numele unor organizații, fiindcă se tem ca Partidul Comunist (Dange) să nu aibă vreo obiecție.

Tov. Ghizela Vass :

Nici la bulgari ?

Tov. Jyoti Basu :

Nu.

Știți, avem impresia, simțim, că sînt unele partide ca, P.S.U.G. și P.C. Bulgar care ar vrea să aibă relații cu noi, dar nu pot din cauza sovieticilor. Noi avem relații cu partidele din Vietnam, cu partidul dumneavoastră, cu cel din Cuba și Coreea de Nord.

Tov. Paul Niculescu-Mizil :

Relații de partide ?

Tov. Jyoti Basu :

Este greu de mers în Vietnam, dar 1-2 din tovarășii noștri s-au dus la Paris și s-au întîlnit acolo cu tovarășii vietnamezi.

Tov. Paul Niculescu-Mizil :

Rog să nu se supere tovarășul Basu, dar mi-aș permite să mai pun o întrebare. Consider că este bine să discutăm aceste probleme în mod deschis. Naxaliștii ce pondere au în momentul de față ?

Tov. Jyoti Basu :

Nu au o pondere mare, sînt cîteva grupulețe, formate din mici burghezi, studenți, chiar elevi. Sînt în 3-4 state, dar în mod special în Bengalul de Vest. Ei sînt adepții teoriei revoluției populare înarmate. Ei spun că masele de muncitori și țărani să meargă să cucerească puterea prin revoluție, cu forța. Aceștia au fost îndrumați să facă această mișcare și pot să vă mai spun că sînt conduși chiar de unii membri expulzați din partidul nostru. Dacă aceștia înainte stăteau mai mult pe la țară, acum, pentru că nu le place să mai muncească, au început să vină în zonele industriale, sînt împotriva tuturor organizațiilor de masă ale studenților, ale țărănimii, se numesc așa numitele "grupuri romantice".

Au început să devasteze, să ucidă poporul, au făcut rost de pistoale, de bombe ; noi sîntem uciși de ei.

Tov. Paul Niculescu-Mizil :

Ce poziție au ei în legătură cu evenimentele din Pakistan ?

Tov. Jyoti Basu :

Ei cred că este vorba de o revoluție și au început să o sprijine, apoi am auzit că sînt sprijiniți și de chinezi. Nu mai știu ce s-a întîmplat de cînd am plecat eu de acolo.

Sînt trei grupuri naxaliste în Pakistanul de Est, din care unul sprijină mișcarea, unul este neutru, iar în Bengal sînt sprijiniți de anumite secțiuni ale administrației și chiar ale poliției și avem credința că au și oameni la agenția de informații.

Tov. Paul Niculescu-Mizil :

Dar poziția părții sovietice ?

Tov. Jyoti Basu :

Nu aş putea chiar s-o explic, nu am multe detalii, dar în linii mari vor lua-o la fel ca poziția care o ia guvernul Indira Gandhi.

Tov. Paul Niculescu-Mizil :

Eu am avut prilejul să discut cu tovarășul Sundarayya și cu alți tovarăși asupra unora dintre măsurile pe care le-a luat guvernul Indirei Gandhi, cum sînt naționalizarea unor bănci, desființarea privilegiilor și altele, inclusiv reforma agrară.

Cum vedeți dumneavoastră aceste măsuri ?

Tov. Jyoti Basu :

Noi le-am sprijinit, pentru că altfel nici nu le-ar fi putut înlăptui, deoarece dispuneam de majoritate cînd s-au luat aceste măsuri.

În ce privește reforma agrară n-a făcut nimic. O bună parte din pămînturi aparțin guvernelor statale și ca atare aceste guverne se opun ideii de reformă agrară.

Guvernul nostru a fost primul care a distribuit pămînt țăranilor în anii 1967-1969 în Bengalul de Vest. Totuși, ea va încerca un anumit fel de reformă, dar nu o reformă agrară reală, prin care să atragă o parte a țăranimii, mai ales cea bogată.

Tov. Paul Niculescu-Mizil :

Dar rezultatele pe care le-a obținut în alegeri, după părerea dumneavoastră, va întări sau va slăbi tendința de a merge înainte pe calea unei reforme ?

Tov. Jyoti Basu :

Sigur, ea a spus că vrea să meargă înainte ; dar vedeți a ridicat atît de multe speranțe în sufletul oamenilor încît dacă nu va aduce modificări substanțiale, de bază în politica sa, ea nu va fi în măsură să împlinească aceste speranțe.

Vedeți, tovarăși, într-o țară ca India, unde avem peste 60.000 ingineri șomeri, ce facem cu ei ?! Un guvern al unui stat,

a zis să dăm pământ acestor ingineri să-l lucreze !

Tov. Paul Niculescu-Mizil :

Cîți ingineri sînt în general în India ?

Tov. Jyoti Basu :

Nu cunosc precis.

Deși, pot să vă spun, că scoatem puțini absolvenți anual, totuși din acest număr mic avem atîția șomeri.

Tov. Paul Niculescu-Mizil :

Intr-o serie de domenii, din cele ce știm noi, s-au înregistrat anumite progrese ; mă refer la cele din domeniul industriei nucleare, siderurgiei și din alte domenii.

Tov. Jyoti Basu :

Este adevărat.

Tov. Paul Niculescu-Mizil :

Noi avem și anumite cooperări cu guvernul indian. Am construit și o rafinărie.

Tov. Jyoti Basu :

Stim. Si chiar au fost o parte din oameni care au fost specializați în domeniul petrolului; dar chiar trebuie să mai importăm oțel din străinătate.

Tov. Paul Niculescu-Mizil :

Ce producție de oțel aveți ?

Tov. Jyoti Basu :

Nu îmi aduc aminte, cifrele sînt în anuar.

Tov. Paul Niculescu-Mizil :

Aș dori să vă mulțumesc pentru informația făcută. Ca și celelalte întîlniri pe care le-am avut, această întîlnire contribuie la o mai largă cunoaștere din partea noastră a problemelor Indiei, în primul rînd, a activității partidului dumneavoastră.

Vreau să vă spun că noi am urmărit cu un interes deosebit alegerile care au avut loc în țara dumneavoastră și ne-am bucurat pentru succesul pe care Partidul Comunist (Marxist) l-a avut. Înțelegem foarte bine că ele s-au desfășurat în condiții foarte grele și cu atât mai mult rezultatele pe care le-a obținut valorează mai mult.

În afară de aceasta, sigur, noi am considerat un element pozitiv, în judecata noastră, faptul că Indira Gandhi și nu forțele cele mai reacționare au câștigat un număr important de voturi.

Noi nu ne facem nici un fel de iluzii cu privire la forțele de clasă pe care le reprezintă Indira Gandhi, însă mai ales după confruntările care au avut loc cu foarte puțin timp înainte, între forțele cele mai reacționare care se pronunțau în mod deschis, de pe pozițiile cele mai reacționare, din Partidul Congresului și forțele pe care le reprezenta Indira Gandhi, noi am considerat pozitiv faptul că alegerile s-au soldat nu cu o victorie a forțelor cele mai reacționare. Sigur, că un succes mai mare al comuniștilor indieni ar fi fost un lucru, ar fi reprezentat o schimbare calitativ fundamentală, însă în aceste condiții, în actualul raport de forțe și celelalte forțe, pentru noi a constituit un element pozitiv faptul că nu au promovat forțele cele mai reacționare.

Cam așa am văzut noi aceste rezultate în alegerile din India. Sigur, putem aprecia, noi nu sîntem identici pînă la nuanțe cu conducerea dumneavoastră, însă am speranța că în problemele de bază sînt aprecieri asemănătoare cu observația că noi putem avea numai niște aprecieri pe cînd dumneavoastră sînteți parte a poporului, a Indiei, a clasei muncitoare din India și dumneavoastră aveți nu numai parte de a aprecia ci aveți obligația - ca să spun așa - să analizați situația și să faceți aprecierile pe care le considerați necesare, să găsiți formele cele mai bune de luptă, care să corespundă intereselor clasei muncitoare și poporului indian, a forțelor progresiste. Aceasta în primul rînd.

În această ordine de idei, dorim din toată inima ca partidul dumneavoastră să obțină victorii, succese în activitatea

pe care o desfășoară în rîndul maselor populare, să-și lărgască influența în restul țării și să găsească calea spre unirea tuturor forțelor democratice, progresiste, antiimperialiste din India.

Aici, așa cum am spus și în discuțiile pe care le-am avut cu tovarășii din Partidul Comunist (Dange), ca și în discuțiile cu tovarășii din conducerea partidului dumneavoastră, credem că nu trebuie epuizate eforturile pentru a găsi și căi de acțiune comună între cele două partide. Înțelegem foarte bine dificultățile, dificultăți izvorîte și din deosebirile ideologice, dificultăți izvorîte din fracțiunile care nu depind de forțele interne, însă după părerea noastră drumul cel just este drumul de creare a unor posibilități de cadru comune.

De aceea, în cele ce ne-ați spus cu privire la inițierea unor posibilități de acțiune comună pe linie sindicală, este un lucru care ne bucură și sigur, dumneavoastră decideți, aveți dreptul de a decide, dar întrucît ne-ați informat despre aceste lucruri, cred că ar fi bine să vă înfățișăm și modul de gîndire al nostru, cunoscut de dumneavoastră.

Noi avem relații pe linie de stat cu India. Trebuie să vă spun cînsit că noi dorim dezvoltarea acestor relații.

În primul rînd, în domeniul economic punem la baza acestor relații principiul deplinei respectări a independenței, egalității, a neamestecului în treburile interne. Dăm atenție acelor forme de cooperare, inclusiv cooperării în producție, care pot aduce o contribuție la întărirea și dezvoltarea forțelor de producție proprii ale Indiei, cum este acesta, în domeniul petrolului ; și în viitor vom dezvolta aceste contacte.

În legătură cu informația pe care ne-ați făcut-o în legătură cu situația din Pakistanul de Est, trebuie să vă spunem că o vom aduce la cunoștința conducerii partidului, și pentru acest lucru vă mulțumim. Trebuie să vă spun că noi nu am luat o poziție publică în această problemă, acest fapt se datorește în primul rînd unei lipse de informații mai clare despre această situație din Pakistanul de Est. La aceasta adaug faptul, și vă spun tot atît de cînsit, că în această zonă este un teren de luptă între

marile puteri care s-au manifestat destul de activ cu prilejul evenimentelor care au avut loc, și acolo unde se amestecă în asemenea forme marile puteri apare instinctiv obligația să fim mai prudenți.

În sfârșit, un al treilea element, este acela legat de poziția noastră în legătură cu situația care s-a creat după cel de-al doilea război mondial. Știți foarte bine că după al doilea război mondial s-au schimbat granițe, în multe continente s-au creat state noi. În legătură cu aceasta, poziția noastră este o poziție de a studia cu foarte multă atenție atunci când se pune chestiunea revederii acestei situații create după cel de-al doilea război mondial, pentru că revederea într-un loc este pusă imediat în legătură cu revederea situației într-un alt loc.

În legătură cu aceasta ne temeam să nu intervenim într-o problemă unde ar putea exista amestecul extern din alte țări.

Iată, așadar, câteva elemente care ne-au preocupat, pe care noi le-am studiat și care ne-au condus ca pînă în momentul de față să nu afirmăm o poziție publică în legătură cu aceste probleme.

Indiferent însă de această poziție publică nu ne putem asocia, nu putem da aprobarea pentru forme de masacrare a populației, chiar dacă adevărul ar fi într-o parte sau alta, sau nu ar fi bine stabilit, nimic nu poate să justifice masacrarea populației civile.

Încă odată vreau să vă spun că vom informa conducerea partidului, pe tovarășul Nicolae Ceaușescu personal cu tot ce ne-ați spus și probabil că toate aceste elemente nu vor ajuta să înțelegem mai bine situația.

Iată, despre aceste două chestiuni, am ținut să vă spun părerea noastră. Dumneavoastră, ați ridicat la sfârșit, chestiunea legată de cunoașterea țării noastre, a României. Eu sînt gata, dacă doriți, să vă informez despre ultimele lucruri și dacă aveți poate anumite chestiuni particulare care nu sînt clare, care nu sînt înțelese, sigur, în legătură cu concepția pe care o avem, sînt gata să răspund la absolut toate problemele.

Tov. Jyoti Basu :

Cred că politica externă este cunoscută.

Iată, însă, în problemele legate de agricultură îmi puneam unele întrebări : ce se întâmplă acolo, în agricultura României ; cui aparține pământul în România, aparține colectivului, aparține statului, cât din pământ aparține particularilor. Treaba aceasta ne preocupă.

Tov. Paul Niculescu-Mizil :

Aș înțelege.

Tov. Jyoti Basu :

Dacă există un decalaj între oamenii cu câștiguri mai mari și oamenii cu câștiguri mai modeste, mai mici. Dacă există un astfel de decalaj este el mare. Cât este de mare. Există tendința de a fi redus ?

Tov. Paul Niculescu-Mizil :

În ce privește situația de la noi vreau să vă spun următoarele. Cred că vă sînt cunoscute discuțiile pe care le-am avut cu tovarășii din conducerea partidului dumneavoastră care au fost aici, de aceea, nu voi mai repeta unele care le-am spus în trecut, ci am să mă refer în primul rînd la cîteva din preocupările actuale și vă voi da răspuns și la aceste două chestiuni și dacă aveți și alte chestiuni de întrebare, vă voi răspunde.

Noi sîntem în momentul de față la începutul unui nou cincinal. Trebuie să vă spun că am îndeplinit în bune condițiuni cincinalul trecut, cu atît mai mult cu cît am avut dificultăți foarte serioase, mai ales dificultăți de ordin natural, provocate de calamitățile de anul trecut și care ne-au provocat daune foarte serioase. În această situație grea, aș putea spune că a avut și o parte pozitivă, în sensul că a constituit o verificare în plus a capacității poporului și partidului nostru de a învinge situațiile grele și fără nici un fel de dorință de a înfrumuseța lucrurile, vreau să vă spun că în acest examen și partidul și poporul au demonstrat o mare capacitate de luptă, dîrzenie, hotărîrea de

a învinge orice dificultăți și asta ne-a ajutat nu numai să depășim aceste dificultăți ci să realizăm planurile noastre economice. Nu vreau să vă rețin cu cifre, dacă vă interesează, vă putem pune la dispoziție Comunicatul despre îndeplinirea planului cincinal și veți vedea rezultatele pe care le-am obținut. Sînt rezultate bune, pozitive.

Nu vreau să vă spun că sîntem lipsiți de lipsuri ; însă, pe de o parte ce este caracteristic, este mersul nostru înainte, pe de altă parte, partidul este conștient că în această operă se pot comite greșeli. El este forța care cheamă toate organismele, întregul nostru popor să analizeze permanent activitatea, să descopere eventualele lipsuri care se pot comite și să ia măsuri pentru înlăturarea lor. Aici vedem noi mersul dezvoltării noastre.

Nu sîntem partizanii ideii că partidul comunist este infailibil și că dacă se întîmplă ceva rău într-o țară socialistă atunci e devină cineva din afară - fie imperialismul, fie sionismul, fie alte forțe dușmane.

Sigur, că aceste forțe acționează, nu trebuie să subapreciem acțiunile lor, dar atunci, cînd sîntem partid de guvernămînt de peste 25 ani, dacă avem încredere în popor, nu credem că aceste acțiuni ale dușmanului pot fi mai puternice decît ideile noastre, decît orînduirea noastră socială, decît hotărîrea poporului nostru de a urma Partidul Comunist Român.

De aceea, de principiu, noi respingem practica, că atunci cînd într-o țară socialistă sau alta lucrurile nu merg bine, să se arate cu degetul undeva în afară, la dușmani. Trebuie să vedem cum lucrăm noi, trebuie să vedem cum lucrează partidul comunist ca partid conducător și dacă lucrează bine, dacă se sprijină pe popor, dacă se consultă cu poporul, cu clasa muncitoare, cu țărănimea, cu intelectualitatea, dacă elaborează o politică justă, atunci nici unul din eforturile dușmanilor nu pot să împiedice mersul nostru spre socialism.

De aici izvorăște - și ca practică de lucru - această practică a noastră ; facem tot ceea ce facem împreună cu întregul popor, împreună cu întregul partid, ne consultăm asupra tuturor măsurilor fundamentale pe care le luăm, nu există măsură pe care s-o luăm în țara noastră și pe care să nu o discutăm în prealabil în mod public cu masele largi care privesc această măsură.

De aici poziția noastră, practica noastră, să fim noi aceia care să punem chestiunea înlăturării eventualelor greșeli, a perfecționării continue a muncii noastre și a activității noastre. Toate acestea au făcut ca să îndeplinim bine acest cincinal.

În ce privește planul cincinal următor, noi l-am elaborat pe baza Directivelor Congresului al X-lea - probabil că aceste directive vă sînt cunoscute ; peste cîteva zile, mai precis, după 1 Mai, vom avea plenara Comitetului Central în care vom aproba proiectul definitiv al planului cincinal.

Acest proiect a fost elaborat în amănunțime timp de aproape doi ani, după Directivele Congresului al X-lea și față de aceste directive noi am adus o serie de îmbunătățiri. Mă refer la principalele direcții, la îmbunătățirile care au fost aduse.

În primul rînd, vom merge în continuare pe linia industrializării țării și vom determina un ritm mai rapid de industrializare. Dacă la Congresul al X-lea am prevăzut un ritm mediu de 8 - 9 la sută, noi în plan vom prevedea o rată de 12 la sută de creștere anuală. Dăm o atenție specială ramurilor din industrie legate de revoluția tehnico-științifică. Pentru a ilustra acest lucru, vă pot spune, că industria electrotehnică va crește în cincinal de 3,3 ori, vom crește industria de mașini-unelte de aproape 4 ori în cincinal, vom da o atenție deosebită industriei chimice, industriei petrochimice, industriei producătoare de energie electrică și vom atinge probabil în anul 1975 - mai bine zis - vom ajunge la 10 milioane to. de oțel.

În afară de dezvoltarea cantitativă vom avea și o dezvoltare calitativă, pentru că vom pune accentul pe ce este nou și determinant în industrie, în tehnologie. Vom crește productivitatea muncii, vom ridica nivelul de eficiență economică, vom scădea cheltuielile materiale de producție, deci vom dezvolta o industrie, străduindu-ne să ne apropiem din punct de vedere calitativ de nivelul industrial avansat pe plan mondial.

În ce privește a doua direcție principală, este dezvoltarea agriculturii. Aici mă voi opri puțin mai mult pentru a răspunde și la întrebările dumneavoastră.

Noi am cooperativizat agricultura; în anul 1962 am terminat cu această cooperativizare. Am început această activitate de cooperativizare în anul 1949, deci, însăși procesul de cooperativizare a fost un proces a cărui caracteristică fundamentală a fost aceea de a nu forța lucrurile, de a realiza această cooperativizare exclusiv pe baza liberului consimțământ al țărănimii. Acest lucru a avut o deosebită importanță în trăinicia relațiilor de cooperativizare.

Care este caracteristica din punct de vedere al proprietății?

Majoritatea pământului este, fie proprietate de stat - circa 2 milioane ha. din suprafața cultivabilă; noi avem circa 10 milioane ha. cultivabile - iar restul este proprietate cooperatistă, cu excepția pământului care este în zona de munte. În zonele de munte nu am făcut cooperative agricole și nu vom face cooperative, însă suprafețele agricole care sînt apte pentru agricultură, în esență, aproape toate aparțin sectorului socialist, fiind, fie proprietate de stat, fie proprietate cooperatistă.

Cunoașteți, că în general, au fost foarte multe discuții despre raporturile între proprietatea de stat și proprietatea cooperatistă. Noi, în condițiile României, considerăm amîndouă forme de proprietate, forme socialiste și nu vedem asemenea deosebiri esențiale între cele două forme de proprietate care să afecteze cît de cît caracterul socialist al vreuneia dintre ele. La aceasta ar mai trebui să adaug că statul are o legislație cu privire la folosirea pământului, care împiedică orice fel de posibilitate de micșorare a suprafețelor aflate fie în proprietatea statului, fie a cooperativelor agricole. Dar nu numai de micșorare a suprafeței, din punct de vedere al transferării și din punct de vedere al scoaterii din circuitul agricol. Spre exemplu, se intenționează ca unei suprafețe să i se dea o altă destinație decît cea agricolă, atunci trebuie să se obțină o aprobare din partea organelor de stat.

De asemenea, noi avem reglementate foarte strict și acele loturi de pământ care se dau în folosință țăranilor cooperatori. Noi nu lichidăm aceste loturi, pentru că în perioada actuală ele sînt o sursă importantă de produse și de asigurare a nivelului de trai al populației țărănești. Însă, în linii generale, noi nu intenționăm să permitem lărgirea acestei suprafețe care este în folosința personală a țăranului și în

al doilea rînd legăm folosirea acestei suprafețe de munca cooperatorului în cooperativa agricolă.

În sfîrșit, aș dori să spun, pentru a vedea imaginea raportului, că din totalul familiilor țărănești, circa 6 la sută nu sînt ^{în} cooperative, acele care trăiesc în zonele de munte și unde condițiile naturale - în primul rînd pămîntul - împiedică încheierea unor forme de muncă colective, de tipul celor pe care le avem la șes.

Aceasta este situația din punct de vedere al structurii de proprietate și din punct de vedere al răspîndirii pămîntului.

În ce privește rezultatele obținute în agricultură.

Trebuie să vă spun că noi am avut rezultate foarte bune în dezvoltarea producției agricole, judecăm acest lucru compartînd situația de astăzi cu situația din trecut.

Trebuie să știți că noi am avut o agricultură extrem de înapoiată, țara noastră era denumită de către ideologii burghezi, o țară "eminamente agricolă", însă această țară "eminamente agricolă" înainte de război, deci acum 30 de ani, era o țară europeană în care erau relații semi-feudale, era o țară în care nu se produceau tractoare, era o țară care nu producea îngrășămințe de aceia și nivelul de producție era extrem de scăzut și, de asemenea, nivelul de viață al populației era extrem de scăzut.

Noi am lichidat această stare, însă noi am considerat terminarea cooperativizării agriculturii abia ca un început de reorganizare a agriculturii și din anul 1962 pînă astăzi am luat un șir de măsuri pentru ca să creem o bază materială a acestei agriculturi, pentru a face o agricultură intensivă. Deci, noi considerăm că nu sînt suficiente numai relațiile de producție socialiste în agricultură, ci avînd aceste relații, pe baza acestor relații de producție, deabia, într-o țară ca a noastră, trebuiau înfăptuite un întreg șir de măsuri, un program pentru ridicarea agriculturii. Trebuie să spunem că noi, în general, sîntem mulțumiți de rezultatele obținute, pentru că această agricultură ne-a asigurat în toți acești ani nevoile de hrană ale populației, nevoile industriei, a asigurat ceva și pentru export și a adus o contribuție importantă la dezvoltarea generală a economiei. În comparație însă cu ceea ce putem face,

în comparație cu rezultatele obținute în țările avansate din punct de vedere agricol, credem că mai avem încă mult de făcut.

Care sînt direcțiile principale în care acționăm noi, în cadrul agriculturii.

In primul rînd, terminarea unei mecanizării complexe.

Noi avem acum o mecanizare dezvoltată, însă numai la unele culturi de bază ; spre exemplu, cultura grîului este aproape sută la sută mecanizată. Alte culturi însă au un procent mai mic de mecanizare. Spre exemplu, la prășitoare, întreținerea păioaselor și culesul nu se face încă în întregime mecanizat. Problema care ne propunem s-o rezolvăm este dezvoltarea mecanizării în mod complex pentru a ridica nivelul de dezvoltare mecanică a agriculturii în toate ramurile.

A doua idee, este chimizarea. Noi am ajuns în momentul de față să dăm circa 66 kg îngrășăminte substanță activă ; deci, calculată în substanță activă nu fizică. In anul 1975 vom da 200 kg, deci ne vom apropia de nivelul țărilor înaintate.

A treia direcție, irigațiile. Avem în prezent circa 900.000 ha. irigate. Vom iriga în cursul acestui cincinal peste un milion ha. Este un efort foarte mare pe care îl facem, vom ajunge deci ca 1/5 din suprafața țării să fie irigată.

A patra direcție, introducerea științei soiurilor noi, de înaltă productivitate, fie în producția vegetală, fie în cea animală.

A cincea direcție este introducerea metodelor industriale moderne în agricultură.

Noi în ultimii ani, am pus problema creerii, mai ales în agricultura de stat, a unor ferme de producție agricolă, fie vegetale, fie animale, cu caracteristici industriale. Spre exemplu : o crescătorie de porci de 300.000 capete.

Tov. Jyoti Basu :

Am văzut una.

Tov. Paul Niculescu-Mizil :

La aceste crescătorii, este planificat ca zi de zi să dea o anumită cantitate de carne. Acum, am luat măsuri, ca asemenea ferme de producție, ferme model să le facem și în cooperativele

agricole de producție, prin unirea mai multor cooperative. Spre exemplu, 5-6 cooperative agricole se unesc și fac o seră model pentru producția de legume, sau o fermă de porci, sau de vaci.

O altă direcție, este aceea de consolidare a relațiilor socialiste, fie prin unirea mai multor cooperative - despre care am vorbit - fie prin colaborarea între cooperativele agricole de producție și întreprinderile agricole de stat.

Am creat în ultimul timp niște consilii intercooperatiste care au drept scop să creeze asemenea forme moderne de activitate productivă, să se specializeze în producția agricolă și în felul acesta să întărim proprietatea socialistă obștească.

În sfârșit, perfecționăm sistemul de repartiție în cooperativele agricole de producție și în întreprinderile agricole de stat în sensul că legăm mai strâns repartiția după rezultatele muncii. Aici, aș dori să spun, că noi am adoptat un șir întreg de măsuri și sînt în curs de a dezvolta și consolida aceste măsuri. În această ordine de idei, în primul rînd, mergem pe linia ca operatorilor să le plătim nu după zile-muncă - așa cum este încă în momentul de față în țările socialiste - ci după munca în acord, adică după cantitatea de produse agricole pe care le-a obținut în procesul de producție.

Dorim să sporim plata în bani și să micșorăm treptat plata în natură. Este o formă socialistă, care leagă țăranul în mai mare măsură de munca în cooperativă, pentru că atunci cînd îi plătești în natură, el este îndemnat ca o parte din produsele obținute să le vîndă la piață și să păstreze numai o parte, să facă - să zic așa - pe negustorii particulari.

Introducînd sistemul de plată în bani, noi îl legăm mai strîns de cooperativă și de fermă.

Un lucru important este că am introdus, în acești ani, un minim garantat de plată - 300 - 400 lei pe lună, legat de un minim de zile-muncă efectuat în cooperative și aceasta este o măsură care pe de o parte asigură o ridicare a nivelului de trai, iar pe de altă parte îl leagă, de asemenea, de formele socialiste de producție.

Ultimul capitol, aş putea spune, este acela de dezvoltare a formelor democratice de conducere, atât în întreprinderile agricole de stat, unde noi am introdus conducerea colectivă cât şi în cooperativele agricole, unde intervine conducerea de către ţărănimea cooperatistă.

Iată, care este şirul de preocupări în legătură cu agricultura la noi. Aş dori să atrag atenţia asupra laturii acestea, că noi dorim să obţinem o schimbare în structura populaţiei. În momentul de faţă aproape 50 la sută din populaţia ocupată lucrează în agricultură. Vom micşora această pondere la circa 41 la sută, datorită dezvoltării noastre economice generale, a industriei ş.a.m.d.

În condiţiile în care prevedem o creştere a producţiei agricole într-un ritm anual de 8 la sută, deci cu o populaţie mai mică care lucrează în agricultură, vom obţine producţii cu aproximativ 50 la sută mai mari în cursul cincinalului. Aceasta despre agricultură.

Aş dori să spun că în legătură cu problemele acestea, ale dezvoltării economice, ale preocupării şi perfecţionării metodelor de conducere ale economiei, noi am avut o Conferinţă Naţională în anul 1967, unde am discutat în mod special problemele conducerii economiei şi conducerii vieţii sociale în general.

Care este ideea de bază a acestor măsuri?

Ideea de bază este sporirea participării directorilor, muncitorilor, ţăranilor, intelectualilor la conducerea activităţii economice, politice şi sociale, la conducerea societăţii în general. Noi denumim tot acest ansamblu de măsuri - dezvoltarea democraţiei socialiste. Considerăm că mersul nostru în continuare, este strâns legat de măsura în care vom şti să determinăm o participare tot mai activă şi deci, tot mai conştientă, a maselor largi populare la conducerea treburilor obşteşti. Credem că asta este esenţa socialismului, cu atât mai mult este esenţa unei perioade în care trecem spre o societate socialistă multilateral dezvoltată, cum o denumim noi.

În acest sens, am luat un șir întreg de măsuri în toată economia, am introdus în locul conducerii unipersonale, conducerea colectivă, adică am creat consilii de administrație sau comitete de direcție, în care sînt două categorii fundamentale de oameni - oameni numiți de către stat, directorul, inginerul-șef și alți specialiști, și oameni aleși de muncitori, din producție sau desemnați de organizațiile obștești, reprezentînd sindicatul, U.T.C.-ul și partidul. Aceste două categorii de oameni compun comitetul de conducere și conducerea se bazează pe participarea colegială.

Am introdus în afară de aceasta, dări de seamă care sînt prezentate în fața adunărilor generale ale muncitorilor sau - în marile combinate - în fața reprezentanților muncitorilor. Vom spori drepturile acestor adunări muncitorești printr-o lege care urmează s-o adoptăm, în care vom spune că dacă adunarea generală dă o apreciere negativă activității conducerii, ministerul este obligat să analizeze situația și să ia măsuri, inclusiv de schimbarea directorului.

Asemenea forme colective le avem în toate domeniile de activitate. În organele de decizie ale statului am introdus, cu drepturi depline, reprezentanții acelor categorii de oameni asupra cărora organele respective iau decizie. Spre exemplu, din guvern fac parte președintele sindicatului, primul-secretar al tineretului, care este ministru al tineretului. Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă cuprinde în conducerea sa reprezentanții uniunilor de creație; din guvern face parte și președintele Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție.

Din colegiile ministerelor fac parte reprezentanții sindicatelor, așa că atunci cînd se iau decizii pentru o categorie sau alta a populației, ea se ia cu participarea reprezentanților acestei categorii a populației.

Mergem, de asemenea, pe linia democratizării organizațiilor obștești. Am avut Congresul tineretului, congresul sindicatelor, unde accentul l-am pus pe linia dezvoltării democrației în aceste organizații. De exemplu, în sindicate subliniem rolul și autonomia sindicatelor de întreprindere, obligația sindicatelor de a participa la toate problemele unde se iau decizii de către muncitori, de a veghea la apărarea intereselor muncitorilor.

In toate organele de conducere am introdus practica alegerii nu numai a funcționarilor de profesie - în sindicat, U.T.C. - ci și a reprezentanților unor oameni care lucrează nemijlocit în producție, care au contact direct cu producția. Așa, spre exemplu, atunci când un comitet sindical ia decizii, această decizie este luată nu numai de funcționarii sindicali, ci este luată împreună cu acei oameni aleși de muncitori, care lucrează nemijlocit în fabrica, în întreprinderea respectivă ; inclusiv la partid. Incepînd de la Comitetul Central, pînă jos, avem în vedere ca în toate aceste organe de conducere, inclusiv în organele executive, în comitetul județean, în Biroul comitetului județean de partid, să fie oameni care lucrează nemijlocit în producție.

De asemenea, am mai luat și alte măsuri.

Eu nu spun că noi am rezolvat totul, însă spun că drumul pe care mergem, este un drum care corespunde dezvoltării societății noastre. Noi credem că participarea la conducere și legarea muncitorilor, țăranilor, intelectualilor de această participare, este singura cale pentru înfăptuirea societății în care poporul este adevăratul stăpîn pe hotărîrile sale și pe deciziile sale.

In ce privește nivelul de trai al populației.

Trebuie să vă spun că dăm o foarte mare atenție acestei probleme. In cincinalul trecut noi am obținut o creștere cu circa 20 la sută a salariului real al populației. In cincinalul următor, avem în vedere creșterea salariului mediu de la 1.400 și ceva, cît este în prezent, la peste 1.800 lei, în anul 1975.

Vom crea în economia națională, în cursul acestui cincinal, circa un milion de noi posturi; față de 5,1 milioane salariați, în anul 1975 vom avea 6,1 milioane salariați, la o populație de peste 21 milioane locuitori. Aceasta este sursa importantă a ridicării nivelului de trai.

Dumneavoastră v-ați interesat de diferențele de salarii. Este o problemă importantă, căreia noi îi dăm cea mai mare atenție, deci, este vorba de problema ridicării nivelului de viață al populației cu venituri mici.

Trebuie să vă spun, că în principal aici, mergem pe linia dezvoltării mai accelerate a veniturilor mici. Pentru a avea o imagine a acestui lucru, vreau să vă spun că, în anul 1965 salariul minim pe economia națională era de 570 lei, astăzi este de 800 lei, iar în 1975 va fi de 1.100 lei. Dacă avem în vedere salariul cel mai mare - să zicem în industria minieră - directorul celei mai mari întreprinderi miniere și cel mai mic salariul, al îngrijitoarei, în anul 1965 diferența era de 11,5 ori, în 1970 diferența era de 8,2 ori, iar în 1975 diferența va fi de 6,7 ori. Vedeți deci, că politica noastră este de a menține o diferență între unele categorii, însă de a micșora, în favoarea celor mai mici. Cred că este o problemă principială a construcției socialiste aceea de a nu lăsa o prea mare diferență între veniturile mari și cele mici, și din considerente economice, dar mai ales din considerente de etică, pentru a nu crea sub nici o formă condiții anumitor categorii ale populației de a se rupe de nivelul general al populației.

Aceasta este una din liniile noastre consecvente. La aceasta aș dori să adaug că dezvoltăm foarte mult cheltuielile social-culturale - învățământ, sănătate, alocația pentru copii, pensii etc.

Si aici avem în vedere o creștere a cheltuielilor. Spre exemplu, în acest an vom crește alocația de stat pentru copii. Am crescut, de asemenea, în cursul cincinalului trecut pensiile și le vom crește din nou în cursul acestui cincinal.

În ce privește cheltuielile social-culturale, avem în vedere ocrotirea socială. Alocația pentru copii o vom diferenția mai mult după numărul de copii și după veniturile pe care le obțin părinții. Cei care obțin venituri mai mici vor primi alocații mai mari, pentru fiecare copil, iar de la un anumit nivel de venituri nu dăm alocație pentru copii.

Un domeniu foarte important al ridicării nivelului de trai, este problema construirii de locuințe. Noi am construit în cursul cincinalului trecut circa 600 de mii de apartamente, mi se pare că chiar mai mult. În cursul acestui cincinal vom construi 500.000 apartamente din fondurile statului sau din fondurile statului și ale populației, cu credite acordate populației și încă 260.000 apartamente din fondurile proprii ale populației, mai ales la sate.

La populația țării noastre un asemenea ritm de creștere este foarte important.

De asemenea, avem o creștere substanțială a veniturilor populației sătești. Am crescut cu peste 20 la sută veniturile pe cap de țăran în cincinalul trecut și prevedem o creștere cu peste 25 la sută în acest cincinal.

Tot în cursul acestui cincinal, am introdus pentru prima dată în istoria acestei țări, pensiile pentru țărani și le-am și crescut.

Despre construcția de locuințe la sate v-am vorbit, de asemenea, v-am vorbit, că am introdus un minim garantat pentru cooperatori. Acest minim îl vom crește pînă la sfîrșitul cincinalului la 400 și la 500 lei lunar.

La sate am inițiat acum cîțiva ani o acțiune specială de sistematizare a satelor, o acțiune care are în vedere lichidarea deosebirilor de viață între orașe și sate, deci de creare a unor localități sătești sistematizate și înzestrate cu tot ceea ce este necesar pentru viață la nivelul cerințelor actuale. Sigur, acest lucru nu se va termina într-un an-doi, însă avem un program de perspectivă pentru a soluționa această acțiune.

Aș dori să adaug că noi sîntem foarte atenți la distribuirea forțelor de producție pe teritoriul țării și milităm pentru lichidarea zonelor rămase în urmă, adică amplasăm în aceste zone diferite întreprinderi industriale care au drept consecință ridicarea nivelului zonelor respective.

Regiunea pe care ați vizitat-o dumneavoastră, era acum 30 de ani, una dintre cele mai sărace și rămase în urmă zone ale țării. Astăzi este o regiune industrială, o regiune agricolă puternică a țării, este o bază turistică puternică, este o zonă cu o viață dezvoltată.

Iată problemele noastre și preocupările noastre în legătură cu nivelul de trai al populației.

Doresc să mai adaug că dăm o mare atenție științei, învățămîntului, culturii. Noi am trecut la generalizarea învățămîntului de 10 ani. Avem un învățămînt mediu foarte dezvoltat. În ultimul timp am luat măsuri pentru dezvoltarea învățămîntului de specialitate. Tot învățămîntul este gratuit. Pentru elevii

școlilor medii dăm gratuit manuale - statul suportă - ; peste 60 la sută din studenții învățământului superior au burse de stat, care acoperă cazarea, căminul, masa în condiții bune și care le asigură și ceva bani de cheltuială pentru fiecare.

În ce privește știința facem eforturi pentru dezvoltarea ei și ne străduim ca să obținem o participare cât mai largă a științei la rezolvarea problemelor construcției socialiste.

În sfârșit, ne ocupăm foarte atent de problemele culturii, literaturii. Ne întâlnim foarte des cu ei, de altfel, pot să vă spun, că ne întâlnim foarte des cu toate categoriile, cu muncitori, țărani. Noi nu avem nici un fel de problemă politică cu intelectualitatea. Intelectualitatea, și cea tânără și cea mai în vârstă, participă activ la opera de construcție socialistă a țării, și noi căutăm să stimulăm această participare a lor. Sigur, desfășurăm influență ideologică, desfășurăm influență filozofică însă nu ne amestecăm în mod administrativ în treburile de creație artistică, ci dimpotrivă, cerem acestora să rezolve ei înșiși problemele dezvoltării artei, literaturii, culturii românești. Am avut acum o lună de zile o întâlnire cu reprezentanții acestor categorii de intelectuali și am constatat cu satisfacție că acești ani au fost foarte bogați. Noi nu avem nici un fel de dificultate în acest domeniu, oamenii ne înțeleg, ne urmează. De altfel, cei mai de seamă reprezentanți ai intelectualității românești, inclusiv din rîndul tineretului, sînt membri ai partidului; fac parte din Comitetul Central al partidului oamenii din rîndul diferitelor categorii - știință, tehnică, cadre didactice și oamenii din domeniul creației, care au forme de exprimare destul de diferite, unii de alții, dar care toți își pun activitatea în slujba construcției socialismului.

În ce privește partidul, noi ne pregătim să sărbătorim a 50 aniversare. Avem 2,1 milioane membrii de partid, peste 70 la sută sînt muncitori și țărani ; peste 40 și ceva la sută sînt numai muncitori. Avem un număr mare de intelectuali în partid. Ne preocupăm continuu să perfecționăm neconținut activitatea partidului, să dezvoltăm viața democratică în partid, să lichidăm unele forme intermediare între conducere și organele de partid.

În acest sens, nu de mult am desființat funcția de instructor teritorial, care se interpunea între conducere și comitetele județene de partid și legăturile le ține nemijlocit secretarul general al partidului, membrii Comitetului Executiv și ai Secretariatului. Ne întâlnim cu conducerile locale de partid foarte des și discutăm toate problemele fără aparat, nu discutăm cu alții ; chiar și cu partidele străine nu discutăm prin alții.

În interior, în țară, discutăm cu oamenii care sînt aleși de congrese sau de conferințe în conducere, pentru că de aceia sînt aleși. Acestea sînt forme ale democrației. Ne străduim să întărim rolul conducător al partidului în acest spirit despre care v-am vorbit. Avem unele contacte cu masele, ne consultăm, discutăm, începînd cu secretarul general al partidului.

În ce privește politica externă, aș dori să subliniez că sînt cu totul de acord cu ce ați spus dumneavoastră cu privire la necesitatea respectării, în relațiile dintre partidele comuniste, dintre țările socialiste, a principiilor de relații.

Noi avem relații cu toate țările socialiste și intenționăm să le dezvoltăm ; sîntem și membri în C.A.E.R. Sîntem de părere că trebuie să dezvoltăm aceste relații cu două observații de fond : C.A.E.R. nu este sistemul mondial socialist, este numai o parte a țărilor socialiste. De aceea, noi nu trebuie să mergem la relații numai cu țările socialiste din C.A.E.R. ci cu toate țările socialiste trebuie să dezvoltăm relațiile, așa acționăm noi, așa mi se pare că este în interesul general al socialismului.

A doua observație fundamentală, toate relațiile cu țările socialiste, inclusiv în C.A.E.R., trebuie să se organizeze nu pe baza amestecului în treburile interne, nu pe crearea de organisme supranaționale ci pe baza respectării depline a independenței fiecărei țări socialiste, pe baza conducerii de către guvernele sau organele legale constituite, de către partide, a întregii activități a țării respective. La fel și cu Tratatul de la Varșovia. Noi vedem în acest tratat, un tratat temporar. Atunci cînd am creat acest tratat, am declarat cu toții că este creat ca răspuns la crearea Tratatului NATO și dacă acest NATO

va fi desființat, atunci sîntem gata să-l desființăm și noi. De aceea, cu atît mai mult, acest tratat nu poate fi identificat cu sistemul mondial socialist și relațiile noastre cu țările socialiste din Tratatul de la Varșovia nu pot împiedica dezvoltarea relațiilor militare cu statele socialiste care nu sînt în acest tratat de la Varșovia. Deci, sîntem în principiu, partizanii unei dezvoltări de relații de colaborare militară cu toate țările socialiste și aici afirm principiul conducerii naționale a trupelor de către fiecare țară în parte, toate problemele care implică o armată națională.

Trebuie să mai adaug că acest Tratat de la Varșovia este un tratat organizat exclusiv împotriva unor acte imperialiste în Europa, deci nu are o acțiune în afara Europei. În al doilea rînd, nu poate fi folosit pentru rezolvarea problemelor interne din țările socialiste.

Așa cum v-am spus, avem relații cu toate țările socialiste și pe linie de stat, și pe linie de partid, și intenționăm să dezvoltăm și în viitor aceste relații. Pot să vă spun că am avut satisfacția, nu de mult, la Congresul sindicatelor, să adunăm din nou la aceeași tribună, reprezentanții sindicatelor din cele 14 țări socialiste; lucrul acesta ne bucură și credem că pe această cale vom merge și vom depăși actualele dificultăți din țările socialiste. La fel dezvoltăm relații cu toate partidele comuniste și muncitorești. Sînt de acord cu ce ați spus dumneavoastră, chiar dacă sînt păreri deosebite, așa spune că este inadmisibil să nu fie și păreri diferite, pentru că lumea este atît de complexă și de diferită de la țară la țară, încît dacă am pretinde o identitate deplină de păreri, ar însemna să fim partizanii "morții spirituale" - să spun așa - chiar și "morții revoluționare". Dacă ne uităm numai la America Latină ce probleme diferite de la țară la țară ; noi ridicăm la luptă împotriva imperialismului, împotriva dominației imperialiste, pentru apărarea independenței; inevitabil vor fi păreri diferite ale tovarășilor chilieni de cele ale tovarășilor brazilieni sau ale celor din Peru, între forțele revoluționare din aceste țări. Cum sînt însă păreri diferite, este bine să nu recurgem la atacuri și condamnări, la etichetări de tot felul, ci într-o atmosferă tovarășească să le discutăm.

Iată, de ce, noi am luat decizia, de ani de zile, de a nu condamna unele partide comuniste, iată de ce, am salutat cu satisfacție pașii care s-au întreprins pentru normalizarea relațiilor cu China, atât normalizarea relațiilor ^{cu țările} socialiste cât și procesul de normalizare a relațiilor Chinei cu alte state, și nu vom lua parte și nu vom saluta nici un pas care va merge pe linia atacării unor partide.

Doresc numai azît să spun, că în afara relațiilor pe care le avem, noi dăm importanță relațiilor cu alte forțe anti-imperialiste.

Practic, în ultimii ani, așa spune, că este caracteristic epocii noastre, în afara forțelor clasice revoluționare au apărut și acționează în lupta împotriva imperialismului, în sensul progresist, forțe noi, partide socialiste, mișcări de eliberare națională, forțe democratice și în unele cazuri țările recent eliberate care caută soluții problemelor proprii, problemelor dezvoltării independenței, a dezvoltării țărilor lor în lupta împotriva imperialismului, în lupta împotriva colonialismului, a formelor lui.

Noi și în aceste condiții, partidul nostru, consideră că este de datoria sa să lărgească aceste relații. Așa că avem bune relații cu o serie de mișcări care participă, unele cu arma în mînă, la lupta împotriva imperialismului. Acum cîteva zile a plecat de la noi din țară, conducătorul mișcării de eliberare angoleze. Avem relații cu partide socialiste care se pronunță ferm împotriva imperialismului. Cred că trebuie să dezvoltăm relații și cu celelalte partide socialiste care încă n-au ajuns la înțelegerea unei poziții ferme, antiimperialiste.

Iată, noi am avut zilele trecute, o delegație a Partidului Socialist Francez, cu care am semnat un comunicat. Este pentru prima dată cînd socialiștii francezi au declarat public o poziție - este adevărat nu identică cu a noastră - de sprijinire a luptei popoarelor din Indochina sau poziția în legătură cu securitatea europeană. Dezvoltăm relații cu țările noi, unde știm că sînt forțe contradictorii și unde credem că relațiile noastre economice, politice, diplomatice, fără nici un fel de amestec în treburile interne, trebuie să sprijine crearea forțelor naționale de producție, a industriei naționale, trebuie să sprijine cursul spre o dezvoltare independentă a acestor țări.

Iată, tovarăşe Basu, acestea sînt problemele. Dacă dumneavoastră mai aveţi întrebări, vă stau la dispoziţie.

Tov.Jyoti Basu :

Vă mulţumesc foarte mult ; mi-aţi acordat şi așa de mult timp.

Tov.Paul Niculescu-Mizil :

Esté datoria noastră ca atunci cînd ne întîlnim, să ne împărtăşim reciproc gîndurile; asta ne foloseşte reciproc.

Tov.Jyoti Basu :

Fără îndoială şi pentru noi este foarte util, sînt sigur de aceasta.

Aţi spus că aveţi directive. Le aveţi şi în limba engleză ?

Tov.Paul Niculescu-Mizil :

Da. Dacă vă interesează vă putem da o serie de materiale din activitatea noastră. Dacă aveţi întrebări în plus, sînt gata să răspund.

Tov.Jyoti Basu :

O singură problemă, nu m-am lămurit clar, în legătură cu construcţiile de la sate. Cu ce bani se fac ?

Tov.Paul Niculescu-Mizil :

Cu banii ţăranilor, ale membrilor cooperatori, din fondurile lor proprii, sau ale lor personale.

Tov.Ghizela Vass :

Sînt ajutaţi cu materiale de construcţii.

Tov.Paul Niculescu-Mizil :

Noi şi la oraşe şi la sate stimulam construcţiile de locuinţe, proprietate personală. Noi pînă acum cîţiva ani de zile, nu am stimulat acest lucru ci le construiam toate din fondurile statului. Atunci s-a creat o situaţie contradictorie, în sensul că statul trebuia să suporte cheltuieli foarte mari pentru nişte considerente care nu erau întemeiate, pe de altă parte noi punem la dispoziţie un fond monetar pe piaţă, creştem nivelul de trai al populaţiei, banii aceştia trebuiau cheltuiţi nu numai pentru îmbrăcăminte şi alimente ; nu pot fi absorbiţi,

atunci oamenii începeau să-și cumpere mașini și atunci am zis, de ce să-și cumpere mașini, să nu-și cumpere casă, care să fie a lor, la care dacă este a lor, are și mai multă grijă decît dacă este a statului.

Tov. Jyoti Basu :

Poate s-o lase urmașilor ?

Tov. Paul Niculescu-Mizil :

Prin testament o pot lăsa urmașilor. Aici avem anumite legi; adică nu poate să construiască oricît. O familie poate să aibă o singură casă de locuit și în ultimul timp, am dat posibilitatea de aș putea construi și o casă de odihnă. Prin lege interzicem de a se trăi din închiriere sau din veniturile rezultate de aici. Dacă are două case, să spunem, o familie, mor părinții care au și ei casă și o lasă acestei familii, familia aceasta nu poate să aibă două case, și atunci prin lege obligăm ori s-o vîndă, ori pe calea impozitelor recuperăm o bună parte din ceea ce încasează, ori dacă nu o vinde într-un anumit termen, statul o preia.

Pentru a vă da seama cine își face aceste case, trebuie să vă spun că în primul rînd, oriunde veți merge, oamenii de rînd sînt cei care își construiesc case, adică țărani, iar la orașe muncitorii și alte categorii. Noi nu sîntem capabili să construim pentru muncitori atîtea case cîte cer, chiar pentru case proprii. Noi le dăm credite și au obligația să le plătească într-un termen de, însă contribuie fiecare cu o sumă de bani la început.

Sigur, își construiesc case și oamenii care au funcții de conducere, însă pentru anumite cadre superioare, noi nu prea stimulăm construcția de casă tot din motive de etică.

Tov. Jyoti Basu :

Vă mulțumesc.

Tov. Paul Niculescu-Mizil :

În legătură cu problema care ați ridicat-o, în legătură cu informarea, eu cred că noi sîntem în primul rînd vinovați, că trebuie să informăm partidele cu care avem legătură, Nu știu dacă noi trimitem Buletinul la dumneavoastră. Sînt de acord să vi le punem la dispoziție dacă considerați necesar, de asemenea, și alte materiale despre activitatea noastră.

Tov. Jyoti Basu :

Vă mulțumesc.

Tov. Paul Niculescu-Mizil :

Să ne spuneți unde să le trimitem.

În al doilea rând, aș propune să intensificăm relațiile de informare prin intermediul ambasadei noastre de la New Delhi ; aveți o țară mare, este greu realizarea acestui lucru și poate ar fi bine ca o delegație a partidului dumneavoastră să vină la noi, să studieze, chiar pentru studiu, nu numai pentru contacte, 1-2 zile, dezvoltarea noastră. Sîntem absolut gata să răspundem la orice chemare și să punem la dispoziția partidului materialele necesare, care doresc să știe ce se întîmplă la noi.

Tov. Jyoti Basu :

Sînt recunoscător și o să comunic acest lucru partidului meu.

Tov. Paul Niculescu-Mizil :

În sfîrșit, aș propunem ca și în anii trecuți, tovarăși din conducerea partidului dumneavoastră, activiști ai partidului dumneavoastră să poată să vină să-și petreacă concediul de odihnă în țara noastră. Cu multă plăcere îi primim dacă intră în prevederile dumneavoastră acest lucru. Poate și dumneavoastră să vă petreceți cîteva zile de concediu la noi.

Tov. Jyoti Basu :

Acum mă duc la scandal, a fost o vacanță plăcută.

Tov. Paul Niculescu-Mizil :

V-aș ruga să transmiteți salutări din partea tovarășului Nicolae Ceaușescu, urări de sănătate tovarășilor din conducerea partidului dumneavoastră.

Tov. Jyoti Basu :

Vă mulțumesc.